Abetari

Msoitore Filltare

t'Shqypniis

Shtypshkroja «NIKAJ»
Shkoder 1915

BKSH

Abetari

per

Msoitore Filltare

t'Shqypniis

BKSH

SHTYPSHKROJA «NIKAJ»
SHKODER 1914

BKSH

Abetari

per

Msoitore Filltare t'Shqypniis

BKSH

BKSH

1

i

i *i* *i* *i* *i*

i i i i i

2

u

u *u* *u* *u* *u*

i u i u i

u *i* *u* *i* *u*

ВКSH

— 3 —

o

o	*o*	*o*	*o*	*o*
i	u	o	i	u
u	*o*	*i*	*u*	*i*
o	i	u	i	o

— 4 —

a

a	*a*	*a*	*a*	*a*
i	u	o	a	i
u	*o*	*a*	*i*	*u*

BKSH

o a i u o

u i a o u

i u o a i

e

e e e e e

a e i o u

o u e a i

a o u i e

e i a u o

BKSH

— 6 —

y

y *y* *y* *y* *y*

a o y u e

i *e* *u* *y* *a*

y a e o u

o *u* *i* *e* *y*

e a u i y

BKSH

— 7 —

j

j *j* *j* *j* *j*

ja jo ju je ji jy

aj oj uj ej ij yi

a jo e ja ju e uja o ja

8

uo ua ue ui jo

au ou yu eu iu ij

ej je ua ou yj eu

ui oi ue eu uo ou

je eu ou ej ua yj

BKSH

9

(Ni eri)

n, na

na ne ni no nu ny

an en in on un yn

na na, ne ni, ni ne, nu na,

ny e, e ni, ni na, ne je, je na, i jo ni.

o na, e ni, io ni, o ni, nu ni,

10

(Mi ni)

m, me

me mi mo mu ma my

em im om um am ym

mi ni, na ma, mo ni, me ne, ma ma

e ne me, na me, ma je, je mi, e ni,

BKSH

11

r, ro

(Ro sa)

ra *ro* *re* *ri* *ru* *ry*

ar or er ir ur yr

u ra, *re ja,* *e ra,* *ro ja,*

o ra, nu ri, re mi, a ra,

mi ra, *ra na,* *me ra,* *ma ra,*

ra ma, mi ri, mu ro ja, re ja.

12

s, sa

(Sa hati)

sa *so* *se* *si* *su* *sy*

as os es is us ys

BKSH

sa na, ra sa, sy ni, nu se,

ma sa, so si, se re, ro sa,

13

v, va

(Vapor)

va vo ve vi vy va

av ov ev iv yv av

ne ve, ve me, vu ni,

vi re, va va, vê na,

14

c, ca

ca ce ci co cu cy

ac ec ic oc uc yc

BKSA

ce ci, mu ci, cu ca, ma ca
cu ni, cu ri, ca ni ca ra ni, ca li na,

16

l, lu

(Lule)

lu li lo la le ly

ul il ol al el yl

lu le. lu la, le ne. la je, u le

lo le, la la, ly mi, mi le, la ma, lu ca,

li ro va, va la, la va, vi le, le va, la je.

17

t, te

te ti tu ta to ty

(Tere zija)

BKSH

et it ut at ot yt

tu te, ta ta, ta si, si ta, ty mi, ma tu,

lu te, te li, u tu ta, na ta, me te.

17.

z, zo

(Zy myli)

zo za zy zi ze zu

oz az yz iz ez uz

za ni, zo ti, na ze, me ze, za mi,

mi za, ta ze, lo ze, zi te, ma za, ma zi,

zi na, zuma re, re ze, e ze za, zi je,

zy my li, za mi, ze ne li, sa ze

18.

x, xo

xe xi xo xu xy xa

ex ix ox ux yx ax

xe ne, xa se, xe ju, xi te, xe te, e xi ne,

xi re, ru xu, xe la de, xe me, e xu ni.

BKSH

19.

(Bâ ja)

b, bu

(Bu rija)

bu ba be bi by bo

ub ab eb ib yb ob

bn ba, ba ba, tu ba, ba ti, bi te, be li,

ro bi, bo ri, bi ra, bu la, yl be ri, bo ta,

to be, be be, bi ba, ba ri, bu ri ja.

20.

(Dora)

d, do

do da de di du dy

od ad ed id ud yd

BKSH

do ra, da da, du je da je, du ro je,

do te, re di, dy ti, da ni, do li, dy ta,

o da, u da ne, de da, do ri, da ci, ma de.

21.

f, fu

fu fo fa fe fi fy

uf of af ef if yf

fa ra, fy ti, tu fa, fe si, fe le

fi ridu fe, fa ti, fa lu, fi le,

(Fi ri) *fe ja, fa le, te fe, fi li, fi je*

fu ta, fo re, fo le, fe ve, fi fe,

(Pu si)

22.

p, pe

pu *pi* *po* *pe* *pa* *py*

up ip op ep ap yp

pu la, *la pi,* *pe la,* *ly pa,* *e pi,*

pi la, pa va, va pa, pi la fi, ly pe,

ne pe, *po pi,* *pi va,* *pe ta,* *lo pa,*

to pi, re pe, pi te, pa ta, pu na,

23

(Ha me)

h, ha

ha *ho* *hu* *hi* *he* *hy*

ah oh uh ih eh yh

Bksh

ha na, ha je, te hi, hu ti, hu mi,

he be, be hi, ha ni, ma he, hy pi,

ha ma ri, mu ho je, mo hi, pa hi,

hu pa, ho vi, mi ha, ha bi te, ha se.

24

ç, çy

(Fu çi ja)

çy *ço* *ça* *çe* *çi* *çu*

yç oç aç eç iç uç

ço ju, çe ta, ça li, çu ni, çi le,

fu çi ja, ne ça, bo ça, ço ba ni. ço va

pa ça, la ça, vi çi, ça si, ça mi,

ça ra pi, ço je çi pi, çe ti na, ça ja.

Brsh

25

k, ka

(Ka II)

ka ko ku ky ke ki

ak ok uk yk ek ik

ka li, u ku, ko ka, li ka, lu ka,

ku la çi, ko ko ti, tu ka, ku ti, pu ka,

ta ke tu ke, ka pu, ko çi, o ka,

ko re, ko si, pa ko je, ku ku va ca,

26

q, qy

BKSH

qy qa qe qi qo qu

yq aq eq iq oq uq

qe ni, qy me, qa fa, i ri qi,

fa qe, qy qe, qe pa, pi qu, qu ka,

qi ro je, qy pi, qi ri, qy my ri,

qa fo re, qu je, qy ly mi, qo se, qa su,

27

g, go

Go ma ri

go ga gu gy gi ge

og ag ug yg ig eg

go ca, go ga, go ta, tu ga, la ge,

go ja, lu ga, go di te, gu ri,

go ma ri, gy pi, ga ca, go pi,

za ga ri, ta ga ni, zo gu, ga di.

(Mu lli ni)

28

ll, lla

lla llo lle lli lly llu

all oll ell ill yll ull

lla lla, llo mi, mo lla, lla pa,

pu lla, lla çi, po lli, llo pa çe

çu lli, tu lla, mu lla ga, llo me,

mu lli ni, dy lli, ze lli, ko lli, my lle,

BKSH

29

rr, rre

(Pu rri ni)

rre *rra* *rro* *rry* *rri* *rru*

err arr orr yrr, irr urr

rra sa, *so rra,* *rru mi,* *rry pi,* *rra he,*

pu rri ni, rru je, vo rri, rra llo je, e rru,

rri tu, *a rra,* *tu rru,* *be rri,* *ba rra,*

tu rri, rro be, rri te, o bo ri, rre ti.

rru ga, *gu rra,* *mo rri zi,* *bu rri.*

BKSH

30

dh, dha

(Dhĭ ja)

dha dhe dhi dho dhu dhy

adh edh idh odh udh ydh

dhi ja, dha mi, lo dhu, dhe ne,

dhe u, dhu ni, dhi ma, dhe ja,

dho mi, dha na, dho ma, dhe ta,

i ma dhi, li dhe, dhe to ri, u dha,

BKS

31

nj, nje

Nja la

nje *nji* *njy* *njo* *nju* *nja*

enj inj ynj onj unj anj

nja la, nji tu, nji la, la nje,

nje he, nji te, njy je, njo me, nje ky,

nji za, nje ti, nji tu, nja ça, nji fe,

nja lle, njy se, njy ni, nji ka nji njo mu,

30

gj, gje

(Gje li)

BKSH

gje *gji* *gju* *gjy* *gjo* *gja*

egj igj ugj ygj ogj agj

gje li, *gja ku,* *di gje,* *gjy te ti,*

gje gju, gjo ja, gju mi, ma gjy pi,

gjâ ja, gja ma, gji mo ni, gjê je,

gji ko ni, gjo ci, gjo ku, gjy sa,

31

sh, shi

Shi she)

shi *she* *sho* *shy* *shu* *sha*

ish esh osh ysh ush ash

shi she, shi ta, sha la, shu li,

lu shi, shi fe, fu sha, sho ta, te sha,
shy ta, sho sha, she shi, sha ma ta,
tu shi, le shi, shi lo je, fa sho lli,

zhy trra

32

zh, zhy

zha *zhe* *zhu* *zhy* *zhi* *zho*

azh ezh uzh yzh izh ozh

zhe le, zhi va, zha ri, zhu ba, zhe gu,
zha bi na, zhu ri na, zha va ri, zhy ta,

zhu ri, zhy tj, zhe lo va, zha ba,

zha llo ga, zhi ri,

xha mi ja

33

xh, xha

xhi *xha* *xhe* *xhu* *xhy* *xho*

ixh axh exh uxh yxh oxh

xhi xha, xho ka, xhe pi, xhy be,

xha ma da ni, xha ko ni, ba xha, ha xha ri,

re xhe pi, ba xhi ja, xhi xhi llo ja,

xha mi ja, xhe be ha ne, xhu pi, ho xha,

BKSH

34

(thi ka)

th, tha

tha tho the thu thi thy

ath oth eth uth ith yth

tha na, thu mi, tho ni, the pì

thi the, thu pur, the si, the je, tha je,

the re, thi ka, thi rre thi the, thu re,

tha ve, the va, thu ma ti, gji tha,

(ka ndi li)

35

nd, ndo

ndo nda nde ndi ndy ndu

Bksh

ond and end ind ynd und

ndo ci, ma ndi, ndo ka, nda lu,

tu nde, ki ndi, nda lo je, la nda,

ndu ke, hu nda, ndy e, é ndu,

lê ndi, ndi ma, ka ndi li, ndo lli, ndy ka,

36

ng, nga

(gu nga lla)

nga nge ngi ngu ngo ngy

ang eng ing ung ong yng

nga je, ngu ce, ngu li, lu nga,

ngi ju, ngu te, ma nga, ngi te

BKSH

mu ngo je, nga ni, gu nga lla, nga va,
nge la, ngi ni, ngu ta, ma ri ma ga,

37

ë

je të, te të, ta të, pa të, lu të.
la të, sho të, bo të, si të, pe të,
du shë, my të, pe lë, zhy të, bu të,
ma shë, sho shë, tu të, me të, ko vë,

38

ii oo ee aa uu yy
zii, oor, bee, haa, duu, syy,
paa, dii, laa, bii, eer, aar,

BKSH

dhee, taa, ree, saa, xee, pii,

lii, aat, daa, lyy, tii, kuu

39

(lu â ni)

î, û, ê, â, ŷ,

jú, bi ni, hú nda, pé ma, xû ni,

zâ ni, qê ni, hû ni, bâ ne, sŷ ni,

shá ni, ú ja, shê mi, lu á ni,

gjâ ja, hâ na, pê ni, ndŷ ni,

hii, húu, pée, báa, ndŷy,

BASH

40

Vadime

dyy nderzane e nji zantore ndermiet

bân, kol, lyp, bind, lep, hap, jam,
nuk, ngut, kam, kurr, nget, dham,
madh, thes, pah, byk, lak, vorr, leu,
fyt, sot, mal, mos, dac, rrum, lut,
tul, zog, del, qén, xên, fut, rep,
lum, nder, lap, tas, qit, zhyt, myt,
vén, pus, viç, hap, tym, dash, lyp,
shyt, hiq, rrit, nep, mêrr, hîn, ndal, sit, rryp,

41

Rroke me dyy a mâa nderzane

bl, br, pl, pr, prr, dr, drr, tr.

bl, ble-va, blo-va, blu-ta, ble-ta, blê-ni.

BKSH

Bret-ko-ca

br, brr — bru-mi u for-cue, bru-sha u cop-tue bra-va met myllë, bret-ko-ca rrî nder kne-ta, bri-ti nji-he-rë, bu-brre-ca, bi-ni bre bu-rra, i bre-u tê-ja pet-kat.

pl, pll — *ple-hi u hap, plo-ri u thy-e, pu-pla e le-et, plu-mi i ra-ndë, pli-si, ple-pi pla-ngu, pllu-mi i bu-kur, plla-ma e gia-të, pla-si pre-jë idh-ni-mit qi pat.*

pr, prr — pri-lli e prend-ve-ra, pra-ku u thy-e, ka-pro-lli ha-rron, prro-ni plot me ujë, pra-lla mas prra-llash, pre-sat e ar-ve der-dhen nder he-nde-qe, pru-ne pak.

BKSH

dr. drr — *dry-ni u mydh, dra-pni nuk pret, ec dro-mit, dri-thi u ma-rue, trye-za u thy-e, trup i paa la-tu-em, drra-sa e pla-sun, dra-ndo-fi le me cer, dri-ta.*

tr — trum-ca-ku i-ku, tre-ta per-tei, tri-mi nuk nda-let, tro-lli i ta-tës, tre-nat e pla-sun, tra-sha-lu-ku i ha-bi-tun, tre-ti e hu-pi, tra-zim i paa ne-vo-jë.

42

Flu-tu-ra

tl, fll, fr, ft.

BKSH

fl, — *fla-ka e qi-rit, flu-tu-ra me hra-hë, flo-ri-ni i madh, fla-mu-ri i nder-shem, fli-ta e thye-më, fla-ma e xu-ni, fla-sën kot, flo-ku i kre-es i r'a,*

fll — *flan-xa e ma-lit, fllu-ga u myt te bre-gu. u flla-dit do me tha-në u fres-ku-e.*

fr — fry-ni ee-ra. fro-ri ka-loi. fra-shni u thy-e, fry-ma i ma-roj, fri-ga e ka pi, a-fro-ju te de-ra. me fry-më e shty-ni, u fry-e te-per fort. le-pri rri nder çu-fra.

ft — *flo-ni u thaa, bâ-ni flo-ftë i madh, flu-ja e flu-ja-ku cof-ne le o-gra-ja co-fli-na e ke-qe, ba-fli i madh, lu-flo-ni si bu-rrat, ra-fli u mydh.*

BKSH

43

Kra-pi

gl, gr, kl, kll, kr, krr,

gl, — gli-qet nuk i pu-noi-në, gly-tra e mnda-shit bâ-het fi-je, zo-gla, go-gla e li-sit, go-gla mas go-glash qi shty-he kot, vên ka-men mîi glan e hy-pi ka-lit

gr, grr — *gru-ni u poq, u bâa gri-ma gri-ma, gre-pi e ka-pi, o-gra-ja gro-pa gro-pa, gro-sha e ku-qe, grim-co-je e lê-ne, grra-pe gru-mull ne daç me e grra-pë,*

BKSH

kl, kll — kly-shi i qê-nit, kle-ri çoi fia-lë, kllu-ka me zogj, gru-ni me ķllo-gjen. flet sî me kê-në klla-pil, me vû-e klla-pen dru-nit, pu-la po bân klluk klluk.

kr, krr — *kry-pa u ma-ru-e, kro-jet e ma-lit paa u-jë, kra-pi ken-ka i ma-im, mê-rre mas kra-hit, kre-he me kra-hen, krra-ba e ngre-hi, hund krru-ti i mie-rë.*

44

Skia-pi

sk, shk, zg, zhg.

sk — skia-pi i e-ger, skam mas ska-mit, skuta per-te sku-tash nuk de-let, rri-sku u pree, skie-pi i zo-gut, bri-sku nuk pret, skor-tat e fer-gue-me, nder skâ-je.

shk — *shka-mi i pre-hët, shku-mon de-ti, mushku me hu-je, shko-pi i ho-llë, shkunde the-sin, epi nde-shki-min, shku-more e gja-llë, shkndi-ja e ga-ca-ve.*

zg — zgi-dhe mi-rë per ne daç me e gzu-e, zgie-dha i kaa raa e ma-dhe e nuk punon, zgra-pe ma-si e kee per a-fer, zga-u-ra nde-per dhee, mos u zgaq.

zhg — *zhgu-ni âsht i tra-shë e nuk kthe-het, zhgu-le a-ndei se nuk kaa me xâ-në rrâ-jë, ngul e zhgul de-ri kuur shko-het. rrâ-ja e vo-gel u zhgul.*

BKSH

45

Shqy-pja

sq, shq, zgj, zhgj

sq — sqo-lii u mush me ujë, rri sque-tas e mos u ngut me fo-lë. sqe-le âsht bre-gu i de-tit ku nda-lo-hen bar-kët e va-po-rret. sŷ-ni i zo-tit shef gjith kund,

shq — *shqy-pia âsht mre-ti i flu-tu-rue-sa-ve, shqa-rri kaa tku-ren e bu-kur, nie-ri kaa shqi-se, shqi-ta ken-ka e tra-shë,*

BKSH

shqim-thi i kre-es ka-loj shqi-mit,

zgj zhgj— zgjo-ni i blet-ve u mush me mia-ltë, zgja-je e-dhe pak vê-ndin se asht te-per a-fer, zgjy-rre do me tha-në zha-ri, zhgje-ta u ngul ku desht gju-e-ta-ri.

46

Spe-ci

sp, shp, zb, zhb,

sp — *spa-ta e paa pre-hun, spo-li nuk mêrr u-jë, spe-ci ken-ka die-gëc, spi-ku i*

BKSH

ho-llë nuk ta-ron bu-kur, spo-ti i lu-ndu-rës ken-ka thy-e, spa-ga me ne-je.

shp — shpo-rru me-jet e shko rru-gës, shpi-na po e ndi-in, shpe-lla e gro-pa gjith kund, shpo-ri me mish âsht i mi-rë, shpa-ta e pre-hët, shpu-ta e ça-ra-pit.

zb, zhb— *zbu-tu pak e mos e mërr me e-ger-cim, zbu-ku-ro-je pak se âsht i per-çu-dun, u zbe-ve tyi shi-kiu-e, zhba-ne mz-si e kee bâa ve-të, zhbi-je a-ndei fa-ret.*

47

Shtra-ti

st, sht, zd, zhd.

st — sto-mi ken-ka çu-e te-per, sta-ni nuk i

mèrr robt, sti-na e mo-tit, stê-ja e qi-rit u dogj, sta-ka nga-u vrap prejë fri-get, nu-sia e sto-il-sun, u-lu e rrî mii stol.

sht — *shti-za e fla-mu-rit, shta-ti i nie-rit, shtu-pa e ga-sta-res, shto-gu pla-si te pal-ci, shta-ma u thy-e, ma-sha ish-te e ku-qun, shte-ra e paa fund as-pak.*

zd, zhd — zda-thu e u-lu ndê-jun, he-rë ve-shun he-rë zhde-shun, go-zhda paa mâ-je, zhdu-ku me-jet, ba-zhda-ri ga-boi tui pe-shu-e, zhdri-vi-llo-je pak shta-tin.

48

Ku-ndra

ngl, ngll, ngr, ndr, ndrr.

BKSH

ngl, ngll - *hi-ngli-zi âsht i for-të per de-të, ki-ngla âsht ba-ri-shte shum e do-bi-shme per per-vli-me, ti-ngllon ve-shi saa he-resh paa kri-së fa-rë sê-ndit,*

ngr — ngre-he ko-no pin, mê-rre ngry-kë nji he-rë, ha-ngri e piu saa muit, e ngre-hi de-ri saa u kput, i ngra-ti ai, u ngrof e shkoi, ngri-ni a-kull te-per.

ndr, ndrr- *ndre-qe ka-hë e ma-ra, ndry-dhe per to-kë, ndrri-me mas ndrri-mesh, u lag e u ndrag, ndri-ti por-si die-lli, a-ndrra mos fol, pu-shka ken-ka udry-shkë.*

BKSH

49

str, shtr, zdr, zhdr.

str, shtr, stru-ku se po fry-en ee-ra, stre-ha te-per e vo-gel, stra-vê-ca ken-ka shky-e, stro-fu-lli i le-pu-rit shtra-ti âsht i bu-kur, stru-ga e shky-e-me co-pash.

zdr, zhdr- *zdry-pa te-po-shte, zdru-kthi u co-plu-e, mos rri me zdra-la, zhdri-ci-llo-ju nji gri-më e mos rri ha-riu, me zdrâ-ma e kaa qa-fen, zhdry-je de-ren,*

50

skr, skrr, shkr, shkrr, skll.

skr, skrr, skro-pi ken-ka te-per i ho-llë, e nuk ha-het, kqu-re si âsht bâa por-si

skra-ja, skra-pthi âsht i hel-ma-ti-sun. dia-li âsht bâa skre-fe, sî i pî-im mi-zash.

shkr, shkrr, *shkri-je dy-llin, shkre-pi mo-ti nde-per shkre-pa, i shkre-ti ai, shkru-je at le-ter, shkru-mi e ka-pi, shkrry-je nde-per bal-të, shkri-mi te-per i i-mët.*

skll. — s'kllop per-te skllo-pin nuk u du-el kurr te bre-gu, skllu-ko-je kllu-ken, mos u skllo-çit nde-per llom, a shef me syy se e kee bâa kre-it sklli-në.

51

psht, shndr,

psht, — *pshte-tu a-ndei, pshti-lle me ru-bë, pshe-sha me kos, pshto-je pre-jë rre-*

zi-kut, pshti-mi vi-en prc-jē nesh, pshty-je nder syy, mos pshty-ei ku-do.

shndr — shndri-ti rre-xia e die-llit, shndrc-ju he-ra he-rë e mos e lên ve-tem, shndry-dhe per shter-ngue-shem e mos e lên me da-lë, mos u shndrydh te-per.

BKSH

Piesa e dytë

1.

O o O o

O-bo-ti Oh-ri

O-bo-rri âsht i madh. O-pa-nga ma-thet. Os-ma-ni kaa shku-e me gju-e ro-sa. O-ra e ze-zë. O-bo-ti âsht nji ka-tund i bre-gut Bu-nës. Oh-ri âsht nji gjy-tet i Shqyp-niis. O-ro-shi âsht krye gjy-te-ti i Mir-di-tës.

2.

A a A a

A-go-sti-ni A-ti-na

Ai erdh. A-na e ma-lit. A-të-dhe-u âsht vê-ndi ku ke-na lee. A-rra u thaa. A-da-mi kie i pa-ri nie-ri. Ai qi don

BIBLIOTEKA

me pu-nue pu-në gje-në gjith-monë. As kush nuk kaa lee i xâ-nun por kaa xânë. As-tra âsht kê-në pa-re e moç-me.

3.

I i I i

I-za-ja Is-mi-ri

I-ri-qi rri nder fe-rra. I-mi-ri gje-en mi-rë e i ke-qi keq. Ishte ni-së me shku-e. Is-mi-ri âsht nji gjy-tet i bu-kur. Ia-shta me-jet nuk vien kush. I-shte dia-lë i mi-rë. Ie-to-ni mi-rë e keni me pa-së je-ten e gia-të.

4.

J j J j

Jo-via Ji-via

Je-ta shkon me shpe-it. Je-na te shpi-ja. Jit-ni ktu me mu-e. Ji-via kaa me ar-dhë maâ vo-në. Jam sî so-rra mîi gêm. Ju-ba-ni âsht ka-tund a-fer Shko-dret. Jo-vos i tha-ne me ard-hë.

BKSH

5.

E e E e

Eu-ro-pa E-mi-lia

E-ni ne-ser. E-pi tek mâa shum. E-ja te shpi-ja. E-ca pak rru-gë me të. E-shka bân zi-er-min e fu-qi-shem. Ee-ra fry-en me fu-rii. E-ja e shkoi-më bash-kë do-ra do-ra. E-ne-mia du-het per me bâa ma-sur.

6.

N n N n

Nu-shi Ni-nia

Ni-ko-lla âsht prejë Nen-sha-tit. Ne-pi me pii. Nuk fli-tet me të. Ne-ser bân mâa mi-rë. Nu-sha e qe-pi kmi-shen. Na-ta e dim-nit âsht e gi-atë. Ne-vo-ja âsht e ma-dhe. Nas-tra-di-ni kaa kë-në fort sherr. Nu-shi i hy-pi ka-lit. Ni-ka âsht dia-lë i mi-rë. Nu-na thi-rri Ni-nen. Ne-ser per-te nes-ren.

7.

M m	M m
Mar-ku	Mir-di-ta

Ma-ru-ka u nis e Mar-ku erdh. Mri-ja e Ma-ra ja-në mo-tra. Ma-ti-ja gju-en peshk a-fer li-qê-nit. Ma-li me bo-or. Mi-ni bre-u ar-ken. Mos ik kaq shpe-it. Mo-ra bris-kun n' do-rë. My-lle de-ren. Mu-lla-ga âsht gjeth-çe. Mâ-sha ken-ka e ku-qun. Mi-ca u dogj.

8.

R r	R r
Ra-ma-da-ni	Ro-sa

Ro-za ish-te kê-në tra-zue kot. Ru-ju mos ec shpe-it. Re-sa âsht e ke-qe. Ru-kia vlen ne-ser te na. Ri-za ken-ka shkye. Ro-sa âsht rikë e eger. Ru-je de-ren. Ra-na te-per e î-met. Ri-ken e mo-ra ve-të. tî mêrr ri-ka-nin. Ro-ja âsht e mi-rë.

9.

V v V v

Va-sa Vu-ka

Va-sa erdh pre-jë vne-shtet. Vë-nia më-nden pu-nës. Vi-çi âsht i njo-më. Vë-na âsht e mi-rë. Ve-ra me lu-le e dim-ni me cru-le. Vë-nia më-nden mi-rë kndi-mit e shkri-mit. Ve-ne-di-ku âsht nji gjy-tet i bu-kur. Vë-ne qe-le-shen te kry-et. Vrap mas vra-pit. Va-no-ju pak te de-ra.

10.

S s S s

Si-mo-ni Se-lo-ja

Si-mo-ni do-li nje-tash. Si-ta e mi-rë qet mi-llin e i-mët. Sy-ni i zi. Smi-ra âsht e ke-qe. Si-lia âsht e dli-rët. Sa-mu-nat e bu-të. Shpa-ta e Skan-der-be-gut. Sâ-ta e mie-rë. Sa-ma-ri i keq vret ka-lin. Se-la-ni-ku âsht gjy-tet i madh. Spa-ta nuk pret.

11.

Z z	Z z
Zo-ti	Za-dri-ma

Zâ-ni i Zo-tit. Ze-fi u nis. Zo-gu i që-nit. Zi-na kaa ve-shë pet-kat e ze-za. Zo-ti i ni-mon a tii qi e lu-të. Za-ga-ri kâ-aj. Zë-mra ngi-het. Ze-fi shkon mi-rë me Li-zen. Zy-ka âsht vai-zë e ur-të. Ze-ne-li kaa ni-së me shkru-e. Zu-ma-ria nuk bie. Zâ-na e ma-lit. Za-gna e gru-nit.

12.

C c	C c
Cu-ku	Ci-ni

Co-pat e bu-kës. Ci-ri-ko-ka erdh te o-bo-rri. Cir-ka e u-jit. Ci-ni âsht rri-të. Cu-bat ja-në viedh-ca-kë. Cu-ca u tho-në var-za-ve. Ci-ni nuk kaa shoq sî ve-din. Co-fi mi-ca e bar-dhë. Cu-kal i tho-në nji ma-lit a-fer Shko-dret. Cof-ti-na e ke-qe.

13.

Ç ç	Ç ç
Çi-lia	Çû-ni

Çi-ja e ma-roi pel-hu-ren. Ça-pi-ni âsht i ver-dhë. Çi-le de-ren. Çer-dhe zo-gut. Çi-ka e mi-rë. Çu-lli i tra-shë. Ça-mi âsht drûu i bu-të. Çou e del te de-ra. Çu-pa u tho-në var-za-ve. Çi-lu-kia âsht mrap-shtu-e. Ço-u me shpe-it. Çu-ba e fe-rra-ve.

14.

L l	L l
Lo-ria	Le-zia

Lu-shi e Lo-ka ja-në ba-shku-e. La-zri u ko-rit. Lum kush â mi-rë me Zo-tin. Lu-je shta-tin. La-ju mi-rë. Lê-ne per ne-ser. Lo-pa qet ta-mel. La-ma e gru-nit. Ly-pe bu-lie-ren. Le-ci u mer-zit. Lê-ne me pu-shu-e. Le-shi i de-le-ve. Le-pu-ri âsht i trêm-shem. Lê-ne lo-jen e kap pu-nen. La-pu-shi i da-dës.

15.

T t	T t
Tu-shi	To-nia

Ti-na u idh-nu-e me To-nen. Tu-kia kaa shku-e per-tei. Ta-fi-li kaa ma-ru-e. Tym e nie-gull u bâa per rreth. To-ma e Te-fa shtî-ne nji ta-vë me peshk. Ta-su-ku u derdh. To-ka me bî-më. Tri-mi i mi-rë me sho-kë shum. Te-shat lê-ni a-ty. Tru-pi i nie-rit kaa shum pie-së. Ta-ta i mi-erë u lodh. Tu-rra e drû-ve. Ta-va u thy-e. Te-ru se kën-ke la-gë.

16.

D d	D d
Do-da	Di-la

Dâm shum pas-ka kë-në. De-da kaa shi-të ka-lin. Dia-li i mi-rë ndi-gi-on pri-nden. Du-ro-je sho-qin. Dri-ta e die-llit. Dia-li i mi-rë i ndi-gion pri-ndës. Dra-ndo-fi-llja âsht lu-le fort e bu-kur. Di-la ishte e ligë. Da-shi me bri-na. Do-da nuk â mi-rë nder mênd.

17.

B b	B b
Bal-tia	Bie-shka

Be-ta kaa mu-shë ka-ter mu-ei. Bal-tia nuk mu-ndet me ngaa vrap. Be-sa e bu-rrit nuk lu-en kurr. Bi-shti i dhel-pëns shi-tet shtrê-it. Bu-shi-qi i lâ-nun. Blue-ni ka-fe saa per sot. Ba-ti u zhgreh e xu-ni zo-gun. Bota i ra-ftë saa bu-kur knduc-ka.

18.

P p	P p
Pa-lo-ka	*Pa-li-na*

Pa-lu-shi ish-te idh-nu-e me Pie-trin. Pu-na e mi-rë flet ve-të. Pu-si e pas-ka gry-ken e ngu-shtë. Pu-shka kri-si paa mëndue. Pu-lla-zi âsht ka-hë rrxo-het. Pe-la bâ-ni ma-zin. Pu-la ko-ko-ri-si. Pa-ten e pata-nin i hang-me per Kshne-lla.

19.

U u	U u
Ui-ka	U-ra

Ui-ku raa nder be-rre e i pri-shi. U-ji âsht i ne-voi-shem. U çu-e pe-shë pa ne-vo-jë. U nis me shku-e. Ush-tri-ja msy-ni me y-rysh. Us-tê-ni ki-shte thu-min e pre-hët. U-dha âsht bâa gro-pa gro-pa. Un e ti ndre-qe-na me shpe-it.

20.

Y y	Y y
Y-me-ri	Yl-be-ri

Y-me-ri u rrxu-e pre-jë fi-kut e thei kra-hin. Yt a-të kaa sy-nin e lig e nuk-mu-ndet me paa mirë. Yl-be-ri kal-xon mo-tin e mi-rë. Ys-ti e-pet ku-ur nji gjâa sênd âsht mâa i vi-ef-shem se tie-tri.

21

X x X x

Xe-he Xe-la-de

Xe-la-de âsht ksu-la he-ku-rit qi luf-ta-rêt e mo-çem mlo-shin kry-et. Xê-ne mi-rë kndi-min se di-ku-er kee me pa-së do-bii. Xuk-that e kne-tës shi-ten per me bâa rrgo-sta.

22

Q q Q q

Qa-si-mi Qa-mi-le

Qy-pi kën-ka shpu-e, Qe-rri u thy-e. Qa-si-mi ken-ka bu-rrë i mi-rë. Qê-ni le-hë ku ha. Qe-i-za e the-ri. Qie-lla kën-ka vrâa. Qi-ri âsht ma-rue. Qe nji ko-kerr mo-llë. Qi-te kry-et te de-ra. Qê-ni tin-zak âsht i keq.

23.

G g G g

Gas-pri Gu-shia

Ga-ci po shkon me paa un-gjin e vet.

Go-ca u tho-në var-za-ve nder-di-saa vë-nde t'Shqyp-niis. Gy-pi raa n'to-kë e u thy-e. Go-ma-ri i mâ-arr. Ga-bi-me mos bân. Gu-na kaa me i raa ngusht Gu-shes. Gë-mi u shky-e. Ga-ca dogj qy-ly-min. Gaz mas ga-zit.

24.

F f	F l
Fi-li-pi	Fi-lia

Fra-nia u nis-per Pez-rënd. Fi-li-pi kaa blee nji kaal. Fo-le fla-len. Fy-ti âsht i ngushtë. Fi-llo-je ma-rë pu-nen. Fri-ga mërr hapët. Fa-ci e Fa-ti-mia ja-në mo-ter e vllaa. Fty-ra do t'la-het per di-të. Fto-ni kaa qi-të ko-krra. Fa-ndi i-madh e Fa-ndi i vo-gel janë dy ui-na qi biin nde-per Mir-di-të.

25.

H h	H h
Hi-la	Hy-se-ni

Ha-sa-ni nuk e kaa fa-jn e ksa-jë pu-

në. Hî-na per mrë-ndа. Hu-moj to-ka nën ka-më. Hy-pa mâ-je kum-llet. Hu-pi kre-it. Ho-lla-ke e kpu-tun. Hy-lli i dri-tës. Hy-se-ni hî-ni e u msheh te shpi-ja. Hi-la ngau-vrep mas ka-lit. Ho-ti e Gru-da ja-në ma-le per mii Shko-der.

26.

K k	K k
Ko-la	Ku-sha

Ka-tri-na met ve-tem. Ko-la u rrxu-e pre-jë fi-kut. Ka-pe ka-lin se i-ku. Ka-li ngau- vrep. Kul-she-dra âsht pu-në e tri-llue-me. Kan ar-dhë shum ve-të. Ka-ta e Ku-sha ja-në mo-tra. Ko-shi me rrush. Ka-sha-ta e ma-dhe âsht e vshti-rë. Kaa da-lë te de-ra. Ku-li-hum te-posh-te. Ka-tro-va e paa rrfa-në. Ke-na mâ-rrë buk shum.

BYSH

27.

Gj gj	Gj gj
Gjo-ni	Gjy-stia

Gji-ni e kish-te ndre-që pu-nen e vet. Gjys-tia mo-ri gjer-gje-fin e gjyl-pa-nat me qi-ndi-së. Gji-mon de-ti pre-jë shi-ro-kut. Gjar-pni kaa hel-min te thim-thi. Gje-ta Gjo-ken te gjym-ry-ku. Gjue-taar i fortë.

28.

Nj nj	Nj nj
Nja-ça	Nji-la

Nja-çat i kish-te pa-së thaa per me i rue-it. Njom-sî-na kaa ni-së me u per-trii. Nja-llu pak e mos rrî ha-rûu. Nje-kshtu pas-ka voi-të pu-na. Nji-tu ter-mal. Nji-lat u shit-ne mi-rë. Njy-je ka-sha-ten. Nji-za u derdh.

29.

Ng ng	Ng ng
Ngall-nje	Ngu-rri-mi

Ngu-shti-ca e ka-pi. Nga-u vrep me i

da-lë pa-ra. Ngu-rroj te de-ra e o-bo-rrit. Ngall-njy-es kthei pre-jë luf-tet. Ngul e zhgul nuk qi-ti gjâa per ma-rë. Ngry-kë e ka-pi tuk e paa. Ngia-ti saa me mer-zi-të gjith-kë-ndin. Nge-li por-saa fi-lloj pu-nen. Ngri-ni a-kull gjith-ka-hë.

30.

Nd nd	Nd nd
Ndre-ka	Ndo-ci

Ndo-ka kaa krye pu-nët e mdhaa. Ndo-ci u shbur-nue shqi-mit. Nda-lu nji gri-më. Nde-ze dri-ten saa me-paa. Ndri-za i-shte kpu-të. Ndre-u e ndre-qi shum mi-rë pu-nen e-vet. Ndë-ji a-tà te-sha. Ndu-ke at lesh pre-jë lku-ret.

31.

Dh dh	Dh dh
Dha-mo-kli	Dho-na-ti

Dhi-ja qet shum ta-mel. Dhi-ma e kre-es i bie per-gjith di-të. Dhe-të bu-rra

ja-në li-dhë ba-shkë me qi-ndrue. Dheu i jynë duel n' li-rii. Dhënt i shi-ta shqi-mit.

32.

Ll ll	Ll ll
Lle-shi	Llu-ko-ja

Lle-shi i Zii kje nji bu-rrë i shpi-is Kapi-da-na-ve Mir-di-tës. Llo-mi kaa mlu-e rru-gat. Llo-pa-çe âsht Lu-kia. Lla-stra u thye. Lle-shi i Zii bâ-ni shum qi-ndre-së n' lu-ftë me Grek. Llo-çat jâ-në zogj kublash. Llaç-per-te lla-çit ka-pa bre-gun

33.

Sh sh	Sh sh
Sha-ni	*Shtie-fni*

Sha-la e Sho-shi ja-në qa-ndra e Mal-ciis mii Shko-dërs. Shku-pi âsht nji gjy-tet i permë-ndun. Shtu-pa nuk u gjet. Shta-ma u thy-e. Sha-la kaa krye kre-jet trii-punë: pu-shken,

be-sen e trye-zen. Sho-she mirë gru-nin me sho-shë. Shta-ti i kmi-shës u shky-e.

34.

Th th	Th th
Tha-çi	Thi-ka

The-si me ar-na. Tho-ni i gish-tit da-shka pree. Tha-nat ja-në t' thar-bta. Tha-ne mos me u va-nu-e. Thi-ka nuk pre-ka as dia-thin e njo-më. Thi-the le-tas. Thi-rri ato var-za. The-je at kra-nde. Thu-ma-ti u kput.

35.

Rr rr	Rr rr
Rro-ku	*Rra-shi*

Rrê-mi u shtrem-nue. Rra-thët e she-kes u kupt-ne. Rra-sa e pu-sit ga-di âsht rrxue. Rro-tu-lla e pê-nit u pshtie-llue. Rrê-na i kaa kə-mët e shkur-ta. Rre-shkue

jam pré-jë e-diet Rro-kull u su-ell gjith ka-hit. Rru-mu-llak i duel pu-na. Rro-po-si dhe-en.

36.

Zh zh	Zh zh
Zha-ba	Zhi-va

Zhi-va viin me i dha-në dri-ten pas-qy-ra-ve. Zhy-te te vi-ja at nja-lë per me e paa a lu-en. Zhe-gu i dogj lak-nat e i bâ-ni zha-ri. Zhe-let e kan mlu-e. Zhur-ma e fmi-ve nuk e la me ndie. Zha-bia-ku qet sa-ra-gat e mi-ra.

37.

Xh xh	Xh xh
Xhi-xha	Xhi-xhi-llo-ja

Xhi-xhi-llo-ja ep fla-kë dri-tet. Xhe-pi ken-ka shpu-e. Xhy-bia i pas-ka raa e shku-rtë. Xha-ma-da-ni ken-ka te-per i ngu-shtë. Xho-ken e kaa pree tash saa dit por nuk kaa mui-të me e qepë.

38.

SHKROJE

Shkrimit			Shtypshkrimit		
t' vogla	*t' mdhaa*	*êmen*	*t' vogla*	*t'mdhaa*	*tregime*
a	*A*	*a*	a	A	Agia
b	*B*	*be*	b	B	Beta
c	*C*	*ce*	c	C	Cani
ç	*Ç*	*çe*	ç	Ç	Çilia
d	*D*	*de*	d	D	Doda
dh	*Dh*	*dhe*	dh	Dh	Dhija
e	*E*	*e*	e	E	Elija
f	*F*	*efe*	f	F	Filia

BKSH

Shkrimit			Shtypshkrimit		
t' vogla	*t' mdhaa*	*êmen*	*t' vogla*	*t' mdhaa*	*tregime*
g	*G*	*ge*	g	G	Gega
gj	*Gj*	*gje*	gj	Gj	Gjini
h	*H*	*h*	h	H	Hila
i	*I*	*i*	i	I	Izaja
j	*J*	*ji*	j	J	Jovoja
k	*K*	*kapa*	k	K	Kola
l	*L*	*ele*	l	L	Lezia
ll	*Ll*	*elle*	ll	Ll	Lleshi
m	*M*	*ême*	m	M	Marku
n	*N*	*êne*	n	N	Nika

BISH

Shkrimit			Shtypshkrimit		
t' vogla	*t' mdhaa*	*êmen*	*t' vogla*	*t' mdhaa tregime*	
nj	*Nj*	*nje*	nj	Nj	Njala
ng	*Ng*	*nge*	ng	Ng	Nguta
nd	*Nd*	*ênde*	nd	Nd	Ndoci
o	*O*	*o*	o	O	Osia
p	*P*	*pe*	p	P	Pali
q	*Q*	*qe*	q	Q	Qyqja
r	*R*	*ere*	r	R	Roza
rr	*Rr*	*erre*	rr	Rr	Rroku
s	*S*	*ese*	s	S	Simoni
sh	*Sh*	*eshe*	sh	Sh	Shuku

BKSH

Shkrimit			Shtypshkrimit		
t' vogla	*t' mdhaa*	*êmen*	*t' vogla*	*t' mdhaa*	*tregime*
t	*T*	*te*	t	T	Toma
th	*Th*	*the*	th	Th	Thaçi
u	*U*	*u*	u	U	Uika
y	*Y*	*y*	y	Y	Ymeri
v	*V*	*ve*	v	V	Vata
z	*Z*	*ze*	z	Z	Zefi
zh	*Zh*	*zhe*	zh	Zh	Zhuba
x	*X*	*xe*	x	X	Xarja
xh	*Xh*	*xhe*	xh	Xh	Xhoxha

BKSH

49.

Shêjza

1 nji	19 ndanmdhetë
2 dy	20 njizet
3 tre	21 njizet e nji
4 kater	22 njizet e dy
5 pêsë	23 njizet e tre
6 gjashtë	24 njtzet e kater
7 shtatë	25 njizet e pêsë
8 tetë	26 njizet e gjashtë
9 ndandë	27 njizet e shtatë
10 dhetë	28 njizet e tetë
11 njimdhetë	29 njizet e ndandë
12 dymdhetë	30 tridhetë
13 tremdhetë	31 tridhatë e nji
14 katermdhetë	32 tridhetë e dy
15 pesmdhetë	33 tridhetë e tre
16 gjashtmdhetë	34 tridhetë e kater
17 shtatmdhetë	85 tridhetë e pêsë
18 tetmdhetë	36 tridhetë e gjashtë

BKSH

37 tridhetë e shtatë
38 tridhetë e tetë
39 tridhetë e ndandë
40 katerdhetë
41 katerdhetë e nji
42 katerdhetë e dy
43 katerdhetë e tre
44 katerdhetë e kater
45 katerdhetë e pêsë
46 katerdhetë e gjashtë
47 katerdhetë e shtatë
48 katerdhetë e tetë
49 katerdhetë e ndandë
50 pêsdhetë
51 pêsdhetë e nji
52 pêsdhetë e dy
53 pêsdhetë e tre
54 pêsdhetë e kater
55 pêsdhetë e pêsë
56 pêsdhetë e gjashtë
57 pêsdhetë e shtatë
58 pêsdhetë e tetë
59 pêsdhetë e ndandë
60 gjashdhetë
61 gjashtdhetë e nji
62 gjashtdhetë e dy
63 gjashtdhetë e tre
64 gjashtdhetë e kater
65 gjashtdhetë e pêsë
66 gjashtdhetë e gjashtë
67 gjashtdhetë e shtatë
68 gjashtdhetë e tetë
69 gjashtdhetë e ndândë
70 shtatdhetë
71 shtatdhetë e nji
72 shtatdhetë e dy
73 shtatdhetë e tre
74 shtatdhetë e kater
75 shtatdhetë e pêsë
76 shtatdhetë e gjashtë
77 shtatdhetë e shtatë
78 shtatdhetë e tetë
79 shtatdhetë e ndândë
80 tetdhetë

81 tetdhetë e nji	91 ndandëdhetë e nji
82 tetdhetë e dy	92 ndandëdhetë e dy
83 tetdhetë e tre	93 ndandëdhetë e tre
84 tetdhetë e kater	94 ndandëdhetë e kater
85 tetdhetë e pêsë	95 ndandëdhetë e pêsë
86 tetdhetë e gjashtë	96 ndandëdhetë e gjashtë
87 tetdhetë e shtatë	97 ndandëdhetë e shtatë
88 tetdhetë e tetë	98 ndandëdhetë e tetë
89 tetdhetë e ndandë	99 ndandëdhetë e ndandë
90 ndandëdhetë	100 njiqind

40.

Shêjza romake e rreshtare

I	1.° i parë	VIII	8.° i tetët
II	2.° i dytë	IX	9.° i ndandët
III	3.° i tretë	X	10.° i dhetët
IV	4.° i katertë	XI	11.° i njimdhetët
V	5.° i pêstë	XII	12.° i dymdhetët
VI	6.° i gjashtët	XIII	13.° i tremdhetët
VII	7.° i shtatët	XIV	14.° i katermdhetët

BKSH

XV	15.° i pêsmdhetêt	XIX	19.° i ndanmdhetêt
XVI	16.° i gjashtmdhetêt	XX	20.° i njizetêt
XVII	17.° i shtatmdhetêt	L	50.° i pêsdhetêt
XVIII	18.° i tetmdhetêt	C	100.° i njiqindêt

41.

Piesa e tretë

Vadime kndimit me perdorim t', s', m', eti.

Pri ndia kaa kui des per fmîi t' vet. Gjini âsht i ngu çem e s' pret. Qe ni ndiek t' zo në. Mos m' bân me mârrë idh nim. Lêne t' tho në sî t' duen ve të. Kpu ca t' ken ka shkye. Bari ngu foj n' skâj t' li va dhit. T' fto ftit e preu. I ngi shmi s' i' a di t' ûnshmit. Thi rre t' vînë shpeit. Lu tiu mos t' shko inë kaq shpeit. Âsht mâjë per s' teprit. Ka lit t' e eger mos i hyp n' shpi në se t' rrxon. S' i' u prit paa fo-lë. S' i' a kaa njêni tie trit.

Toskrisht

Prin drit ka në kuj des fë mij ën. Gjo ni ë shtë i shpej të dhe s'pret. Që ni ndjek të zo në. Mos më bën t'hi dhë ro hem. Lë re të tho në si të du a në ve të. Kë pu ca të qen ka shqy e rë. Ba ri ngu foj në çi̱ të lën di nës. E pre u të fto htit. I ngi nju ri s'i a di të u rë-tit. Thi rre të vi një shpejt. Ë shte maj tur për së te prit. Ka lit t' e gër mos i hi pë mi ku ris se të rrë zon. S'i u prit pa fo lë. S'i a ka nje ri tje trit.

42.

Ma ri ja âsht e vo gel s' te per mit per msoj to re. T' lu tem me m' çue deri n'vênd. Mos pri to me ardhë të shpi ja. Mos e ja te-per n' e vonë. Lu te Pe re ndi in qi t' ço inë t' mi ra t' shû ma. Dia li m' kaa dalë kndej. Vai za m' âsht bâa e mi rë. Le zia u ndesh me Li zen. Shi let n' t' fo lun se kaa ndrrue.

Mos t' ngu tet kush me i dalë pa ra. S'mundë xê het kurr veç se n' mâ rrët m' thue. Bâ ne t' per ku let. S' âsht gjâa per t' tha në

Toskrisht

Ma ri a ësht shu më e vo gël për në mso një tore. Të lu tem të më shpjesh gjer në vënd. Mos për to të vish në shtë pi. Mos eja te për yoñ.

Lu ti u Pe rën di së të të dër go një shû më të mi ra. Dja lï më ka da lë së kë tej mi. Vaj za më ësht bë rë e mi rë. Le zi a u poq me Li zën. Du ket që më të fo lur se ka ndë ru ar. Mos nxi to het kush t' i da le për pa ra. Nu kë zi ret ku rrë veç s' në u rrë-zoftë. Bë ne të rrë zo het. S' ësht gjë për të thë në.

43.

Vë ne per brii t' mund t'a mrrîj. Afro je li brin me e kndue. N' e pa rë kam kndue shkro jat e mdha jà mrapa edhë t' vo glat.

Mos i bân kuej keq se shka t' i bâish kuei t' a bâi në e t' a te proj në. To ka me bîmë t' vet ep aar pun to rit por i pri tue shmi nuk xiir gjâa prejë so jet. Mi ku i mi rë âsht vshti rë me u gje të. Saa lu le çi lin,

t' gji tha nuk li dhin ko kria. Me ikë prejë fri get âsht lig shtii, me i' u lar gue rre zi kut âsht urti.

Toskrisht

Vë re bri nja zi që të munt t' e xbres. Afro je li brën t' a kën do rj. Më pa rë kam kë ndu ar shkro jat e më dha më pra pa dhe të vo gël at.

Mos i bën keq as kujt se po t' i bëshkeq bo tës të bëj në e dhe ty më keq. To ka me bi më të vet i ep ar pun to rit, po përtu ësi nuk nxjer gjë prej saj.

Mi ku i mi rë nuk gjen det shpejt. Sa lu le çi len nuk ja pën kok ra të gjitha. Kur t' i kesh nga fri ka ësht trup po kur lar gohesh nga rre ziku ësht ur të sië.

44.

Mi ca mia llon. Që ni lehë e ung ron. Zaga ri kâ aj. Zo gu pi gron o cic ron. Byl by li kndon. Ka li hing llon. Lo pa pa all. Mza ti ber ly het. Be lla ble gron. Dhi ja vrret. Ui ku lu ron. I' u la ko ko ri zë. Gjë li kndon. Ee ra frŷ yn.

Toskrisht

Ma cja mja u llin. Qe ni leh. Zo gu ci ciron. Bil bi li këndon. Ka li hi ngë llin. Lo pa pë llet. Mi za ber ly het. De lja ble gë rin. Dhia vë rret. Uj ku lu ron. Pu la ka ka ris. Gje li kën don. E ra fryn.

45.

Fmi ja i urtë ço het na de paa pri te së, I fa let nde rës Pe re ndi is qi e kea ruejt, vesh tron me bâa ndi gie sen pri ndës per shka t' i tho në. Ve shet, la het e kre het. Bru shon pet kat Ga ton te shat per msoi tore. Ni set e shkon n' shko llë ku i vën mënden kndi mit e fial ve t' msoi sit. Mo ti âsht i ka lue shem. Shkon e nuk vien mâa. Mos rrî me sho kë t' kqii. Mi kun per zê mer zgi lle t' urtë. Mos i' a te pro kuej me fia lë. Zêmra e frŷ yt t' pel set sŷ yt. Rrê na kaa kâmët e shkur ta. Atii qi t'rrêi në njí herë nuk i xê het mâa be së.

Toskrisht

Fë mi ja e ur të ço het në mën gjes pa për tu ar. I fa let nde ret Pe rën di së q' e ka ru aj tur, shi kon të dë gjo jë pri ndrit për do q' i tho në. Vi shet, la het e krë het. Vur con pet kat. Ga tit te shat për në shko llë. Ni set e shkon në shko llë ku vë mën djen kën di mit e fja lë vet të më sü ësit. Ko ha ê shtë e shku a rë. Sh kon e nuk vjen më. Mos rri me sho kë të kë qij. Mi kun e zem rës t' e zgjë dhish t' ur të Mos kij fja lë të te për ta. Zëm ra e fry të të pel cet sy të. Gjë nje shtra i ka këm bët të shkur ta. Po gë nje u një he rë nuk i zë në be së më.

46.

Mâa mi rë i di shem se i pa sun. Kush ndiek ma rri in kaa me pa së shnjer zi min. Ki ji i bu të thi thë dyy na na. Tri mi i mi rë me sho kë shum. I meç mi xën le prin me qerr. Kush nuk dro Zo tin nuk âsht nie ri per me i xâ në be së. Kush nuk nda lon vra pin me ko hë shkon me turr rro koll. Pla ka u dögj me kuej t'xeet e i fry ni ko sit,

Nuk âsht gzim i paa idh nim. Sho qi i mi rë âsht mâa i ma dhi fi tim por pak kush mu ndet me pa së na fa kë me e nde shë.

Toskrisht

Më mi rë i di tur se i pa sur. Kush ndjek ma rë zi në del i tur pë ru ar. Qën gji i bu të pi dy më ma. Trim' i mi rë me sho kë shu më. I men shmi e zë le pu rin me qe re. Kush nuk ndron Zo tin s' ësht nje ri qe t' i zi het be së. Kur nuk mban vra pin gjen tra pin. Pla ka u doq prej qu llit i fryn dhe ko sit. S' ësh të gë zim pa hi dhë rim. Sho ku i mi rë ësht m' e ma dhi i fi ti me ve po kush të ke të fat t' e gje një.

47.

Tu ba me lu le. Bî më kopsh ta ke. To ka qet bî men. D ûj ë, ba ri e gj th shka mu gu llon prejë to ket tho het bî më. Bî ma qet gjeth, lu le e ko krra. Ko krrat e bî mës qi ha hen tho hen pê më. Di saa bî më qe sin gjeth e lu le e nuk li dhin ko krra a pê më.

Pê më tho hen bi mët qi li dhin ko krra qi ha hen e e dhé ko krrat tho hen pê më. Pê-ma kaa rrâ jët, tru pin e de gët. Nie ri kaa tru pin e shpir tin. Tru pi kaa mie sin e skâ-jet. Kryet, krah no rin, du ert, e ka mët.

Toskrisht

Tu fë me lu le. Bi ma kop shta ke. To ka qet bi mën. Dru ja, ba ri e ç' do tje trë që mbin prej to kës qu het bi më. Bi ma qet gje the lu le e kon xhe. Kon xhet e bi mës që ha hen qu hen pe më. Di sa bi më qe sin gje the e lule nu kë li dhin kon xhe a pe më. Pe më thu hen bi mët që li dhin kon xhe që ha hen e e dhe kon xhet thu hen pe më. Pe ma ka rrë njët, tru pin e de gët. Nje ri u ka tru pin e shpir tin. Tru pi ka me sin e kra ro rin du arë e këm bët.

48.

Mos i thu ej fia len e ke qe sho qit. Fmi ja i mi rë rrî gjith he rë pas ter. Kush ha leet ruen shnde den e vet. Mos u ngut nder pu-

në. Mos luej me dorë. Nie ri i pri tue shem nuk qet kurr punë t' ma rë. Shoq nija e ke-qe t' bân t' keq. Me kê t' rrî ish ashtù bâ he. Mos i' u turr kuej me ngut per n' daç mos me u ko ri të. De ri shtâ sa i' a di t' mi ren bâ mir sit vet. Kush nde ron pri nden kaa nde rim drejë tier ve.

Toskrisht

Mos i thu aj fja lën e ke qe sho kut. Fë-mjë i mi rë rri gji thë një i pa strët. Ay që ha pak ru an shën de tin e ti. Mos u nxi to në pu në. Mos luaj me do rë. Nje ri u që për-ton nu kë nxjer ku rrë pu në të mba rë. Sho-që ri a e li gë të bën të lik.

Me kê të rrish a shtu do nxësh. Mos u tur kujt me nxi tim që të mos ko ri tesh. Dhe ka fsha i a di të mi rën ba mi rë sit të saj, Kush nde ron prin drit dhe ay nde rohet prej të tjer ve.

Nie ri kaa kryet, shta tin, duert e kamët.

Kryet kaa rra shten lku ren, flo kët, veshtë syyt, fa qet, mie kren, go jen, giu hen qell xen, full qît, dha mët, llma llët, ger mazin.

Shta ti kaa zgro fin a luk thin, mushkniit, zo rrët, pland cin, mull xen, shpnet ken, ko rrî zin, deit eti.

Duert kan shpla ken, gish tat, ne jet, thojt, zo gun e dorës, bry lin e kra hin.

Kə mët kan gishtat, shpu ten thëm ren e jâ në t' nji tu na per ker sii me pulpa, me giuj e me ko shë

Toskrisht

Nje ri u ka kry et, shta tin duart e këmbët.

Kryet ka rra shtën, lë ku rën, le sht, veshët, sy të, fa qet, mje krën, goj ën, gju hën, qe llë zën, bull çi met, dhëm bët, dhëm ba llët, gur ma zîn.

Shta ti ka zgro fin a luk thin, mu shkri-të zo rrët, plën dë sin, mu llë zën, shpret ken ku rri zin, dej te e të tje ra.

Du ar të ka në shu plla kën gi shtrat ne-jet thonj të zo gun e do rës, bë ru lin e kra-hnë.

Këm bët ka ne gi shtrat shpu tën thëm-brën dhe ja në të ngji tu ra në kër cit pul-pa me gju në e me kof shën.

BKSH

Piesa e katert

Vadîme fialë t' unjishme

Stinët e Motmotit

Motmoti kaa kater Stinë.
Katër Stinët e motmotit janë,
Prêndvera, Vera, Vieshta, Dimni.

T' DAMIT E TOKËS

Toka âsht e dame n' pêsë piesë:
Europa, Azija, Afrika, Amerika, e Oçeania.

MUEJT E VIETËS

Vieta kaa dymdhetë muej.
Muejt e vietës thohen: Kallnuer, Fruer, Marc, Prillë, Maaj, Qershuer, Korrik, Gusht, Shtatuer, Tetuer, Ndanduer e Dhetuer.

Toskriht

Viti ka katrë shtina; të katër shtinat e vitit janë, Prenvera, Vera, Vjeshtat, Dimri.

BKSH

TË NDARËT E TOKËS:

Toka ndahet në pesë pjesë: Evropa, Asia Afrika, Amerika e Oceania.

MUAJT' E VITIT.

Viti kaa dymbëdhetë Muaj.

Muajt' e vitit quhen: Ianari, Shkurti, Marsi, Prilli, Maj, Qershori, Koriku, Gushti, Vjesht' e I Vjesht' e II (Tetori) Vjesht' e III (Nentori) dhe Shenendreu (Dhetori)

NIERI

Nieri âsht i përbâmë me trup e me shpirtë.

Trupi i nierit kaa shum piesë, e âsht i përbâmë me mish, gjak, eshtna e dej.

Nieri kaa m' vedi pêsë piesë ndiësimit e jânë: era, t' pamit, t' ndiemit, ândshimi e t' prekunit.

Me hundë mêrret eer.

Me syy shîfet.

Me veshë ndîhet.

Me gojë dahet ândshimi.

Me shtat e sidomos me duer pershkohet t' prekunit.

Toskrisht

NJERIU

Njeriu është i përbërë me trup e shpirt.

Trupi i njeriut ka shumë pjesë, dhe është përbërë me mish, gjak, eshtra e dej.

Njeriu ka me vete pesë pjesë ndjesimit e janë: era, të pamit, të ndjemit, ândshimi e të prekurit.

Me undë merret erë

Me syt shikohet

Me veshë ndëgjohet

Me gojë kupëlohet ênda ose shija

Me shtat e më shumë me duart kupëtohet të prekurit.

PRINDIA E FMIJA

Prindt e nji fmiis jânë tata (baba) e nana.

Tata âsht i pari i shpiis e ai sundon tierët edhè fiton buken me muend t' vet.

T' gjith robt e shpiis do t'a donë, do t'a nderoinë e do t' a ndigfoinë.

Nana vron shpiin, rritë fminë, ndreqë haenat, marshton e veshë me kuides fmitë e vet.

Fmitë e urtë bâinë gjith shka i mson e âma e rriten t' marë e t' viefshem.

Fmija i mirë nuk i nep idhnim prindës, por veshtron kndimin e msimin sî te shpija ashtu te msoitoria e rrî n' hirë t' Zotit.

Zotyn i nep t' mira fmive mirë e t'kqive i ep ndeshkime.

Toskrisht

PRINDRIT DHE FËMIJA

Prindrit e një fëmije jane ati (baba) e nëna.

Ati ësht i pari i shtëpisë e ay sundon të tjerët edhe liton bukën me punën e ti.

Të gjithë njerëzit e shtepisë duhet t' a duan, t' a nderojnë e t' a ndëgjojnë.

Nëna kujdeset për shtepinë, rrit fëmijen, ben të ngrënat me kujdes, qep e vesh fëmijët.

Femijët e urtë bëjnë të gjitha ato që i mëson nëna e rriten të mbarë e të vlefshim.

Fëmijët e mirë nukë hidhërojne prindrit, po vështrojne këndimin, e mësimin si në shtëpi ashtu edhe në msonjëtore, e rrinë në hirë të Zotit.

Zoti ynë u jep të mira fëmijve te mirë, e të ligjve u jep mundime.

MOS FOL PAA KOHË!

Kuur t' mdhait jânë tui bisedue nder vedi fmija i mirë nuk bzâan por rri e ndigjon.

Nuk duhet kurr me u perzie nder fialë

e me i'a pree fialen a biseden n'gojë tietrit.

Kuur nana âsht nder punë t'vela nuk viin me i dhanë merzii me t' pveluna e me bisedime kote.

Per me typë ndonji sênd duhet me i gjetë kohen pse ashtu kee per t' a pasë.

Mos e mërr ves me u perzie per ç' farë do punet qi nuk t' perket.

Me folë nuk âsht vshtirë, por âsht vshtirë me folë mirë.

Fol pak e me kuilim n' daç mos me gabue.

Para se me folë mêndoje mirë punen qi do me thanë per n' daç mos me thanë marrii.

Fmija i mêçem vên mênden si bisedoinë gjindt e urtë e mërr yrnek prejë tyne.

Toskrisht

MOS FOLË PA KOHË!

Kur të mbëdhenjtë bisedojnë në mest të

tyre, fëmijët e urtë nuk flasin po rrin' e ndegjojnë.

Nukë duhet kurrë të përzihesh në fjalë e t' i a preç bisedimin në gojë.

Kur nëna ësht në punë të saj mos e mërzit me të pyetura e fjalë të kota.

Po t' i kërkosh gjësendi duhet t' i gjesh kohën se atëhere do t' a kesh.

Mos e mer ves që të përziesh me ç' do punë që nukë të duhet.

Të flaç nukë ësht vështirë, po është vështirë të flaç mirë.

Folë pak e me mendim në daç të mos gabosh.

Përpara se të flaç mendohe mirë punën që do të thuash, në daç që të mos thuash marëzira.

Fëmijët e mirë vënë mendjen qysh bisedojnë gjëndje e urtë dhe marrin shembël prej tyre.

Mos prek gjith shka!

Fmija i keq perket gjith shka gjêen, e shka t' perkasin e then.

Kuur e âma e mêrr me vedi e shkon me tê nder shoqe, nuk xên kurr vênd e shkon tui prekë andej e kndej.

Mêrr n'dorë shka gjênë e t'gjitha i rrshiasin prejë doret.

Kshtu fmija bâhet i merzicem e kerkush nuk do me e pasë mrênda shpijet.

Nji ditë Zina shkoi me t' amen te nji e aferme ku e zoja e shpiis u knaq tuk e paa e e puthi e mori ngrykë Zinen e e vûni n' prehen t' vet me shum dashtnii.

Por Zina ishte prekce e tui paa do sênde t'bukra gastarça aty afer, por saa e zoja e shpiis e e âma u habitne nder bisedë kio rrshiti prejë prehnit e shkoi e kapi gastaren mâa t' bukren.

Por tuk e kapi i rrshiti prejë doret e u bâa copa.

E âma e Zinës u kuq e u turpnue e e zoja e shpiis u zbee pse gastaria ishte kénë me shum vieftim.

Aso ditet e mrapa e âma nuk e mori mâa Zinen me vedi.

Toskrisht

Mas trazo ç' do gjë!

Fëmija i keq trazon ç' do që gjen e ç' do që të ngasë e thyen.

Kur e ëma e mer me vete dhe shkon me të në shoqet, nukë rri kurrë në vënt, po trazon tej e këtej.

Mer në dorë ç' do që gjen e të gjitha i shkasin nga dora.

Keshtu fëmija bëhet i mërzitur edhe as kush nukë do t' a ketë mbrënda në shtepi.

Një ditë Zina vate bashkë me t'ëmën më një shtëpi të afërme, ku e zonj' e shtepis u kënaq kur e pa, e puthi e pushtoj Zinën dhe e vuri në prerë të saj me dashuri të madhe.

Po Zina ishte prekëse e ouke parë ca qelqe të bukura aty afër, dhe kur e ëma e e zonja e shtepisë bisedonin ajo u hoth prej prerit dhe vate e mori qelqen më të bukur.

Posa e mori i shkau nga dora e u bë copa.

E ëma e Zinës u kuq e u turpërua dhe e zonj' e shtëpis u hidherua se qelqja ishte e vlefshime.

Dhe tjetrë herë e ëma më s'e mori më Zinën me vete.

Frigaçi!

Toni ishte fmii kaq frigaç saa gjith kush e vête n' lojë e n' gaz.

Nji ditë kishte paa tui dalë prejë biret nji mii t' vocerr e tui britë t' madhe e tui u dridhë kishte kcye per mii tavolinë.

Mini qi ishte trêmë prejè krismet kishte hii n' birë t' vet por Toni bertitte tui thirrë ndimë.

Nji tjeter herë, i ishte kênë afrue nji klysh me luejt me të por Toni i trêmun kishte rrshitë prejë shkallet e raa e gungue kryet.

Nji ditë kishte paa brii ledhit rrugës kahë shkote, nji hardhucë e kishte metë aty tui u dridhë deri saa erdh nji nieri e e muer me vedi.

Toni me frigë i'teperme qi kishte m'vedi per gjith shka, u bâa gazi i dheut e gjith fmiit e qestisëshin.

Nuk duhet me u frigue per gjith shka pse friga e terperme pertrîin rreziqe.

Toskrisht

Frikacari!

Toni, ishte një fëmijë kaqë frikanac sa të gjithë e vijnë në lodr' e në gaz.

Një ditë pa një mi të vogël që kish dalë nga vëra, dhe duke bërtitur e duke drithtur u-holth për mi një tryezë,

Miu i cili u-trëmp prej të bërlitunit hyri në verë të tij, po Toni bërlite dhe kerkonte ndihmë.

Një herë tjetrë Tonit i ish afëruar një këlysh i vogël që desh të loste me të, po Toni prej frikët u-hoth nga shhallet, dhe ra e vrau kokën.

Një ditë pa pranë një ledhit të rugës një ardhjeshkë dhe mbeti atje në vënt, duke drithtur, gjer sa erdhi një njeri dhe e mori me vete.

Toni që kish frigë prej ç' do gjëje, zunë e hiqnin nëpër gojë gjithë bota e gjithë shokët e ti qeshnin me të.

Nuk duhet të kemi frikë për ç' do gjë se frika e tepërt siell shumë rrezike.

Mollne tierët e ha tî;
Miill tî qi t' hanë tierët

Nji plak mpandëdhetë vjeç millte nji ullii.

Nji Mret qi shkote aty pari u habit prejë kso punet edhe pveti plakun.

— Kuur kee uzdajë qi t' apin kokrra kio bîmë qi po miell?

— Mas tridhetë vietve, tha plaku.

— Po, a kee uzdajë ti qi t' rrnoish edhe tridhetë viet e t' hashë kokrrat e ksajë pêmë? — i tha Mreti —

— Io! tha plaku, por mollne tierët e hangra un, e mielli un qi t' hanë tierët.

Mreti e pelqei shum ket fialë edhe xori nji kuletë me flori e i' a dha plakut.

— Shif saa shpeit i bâni kokrrat kio pêmë! tha plaku.

Toskrisht

Mbolle te-tjerët ha ti

Mbolle ti, të hanë të-tjerët.

Një plak nëntë-dhetë vjeç po mbillte një ullii.

Nje mbret që shkonte atje prane u çudit nga kio punë, edhe pyeti plaknë:

— Kur ke shpresë të apë pemë ky drû që po mbiell?

— Pas tri-dhetë vjeç, tha plaku.

— Po ke shpresë ti të rronç edhe tri-dhetë viet që të hash pemë nga ky? i tha mbreti.

— Io, tha plaku, po mbuall të-tjerët, hëngra unë, mbiell unë, të hanë të-tierët.

Mbreti e pëlqeu shumë këtë fialë, edhe nxori një kuletë me florinj, e ja dha plakut. — Shiko sa çpeit e dha pemën ky dru! thiri plaku.

Saloni e Krisua

Soloni ishte nji nieri i urtë i Greqiis moçme.

Nji herë tui shetitë ndeper Axii t' vogel i raa rruga n' Sardë, nji gjytet i vieter, ku mretnote Krisua shum i pasun e me gjâa t' teperme.

Krisua e thirri t' urtin e Greqiis edhè i çfaqi t' gjitha pasuniit e veta e mrapa i tha:

»Kê kee paa mâa t' lumtun mî ket dhee?„

I' a bâai ket t' pvetme me uzdajë se aj do t' i thote se nuk kaa mâa t' lumtun se tyy qi kee gjith ket pasunii; por i urti u mêndue pak edhé i tha:

— Mâa t' lumtun se t' gjith kam paa nji plak qi rrnoj shum kohë tui qindrue me shndet, me duer e kamë edhe pat shum fmii qi i rriti e i martoj t' gjith; paa edhé nipat e sternipat e saa rrnoj nuk hoq ndonji t' keqe e ndonji idhnim edhé kuur diq i la t' gjith mrapa.

Krisua u habit edhé u zêmrue kuur paa se Soloni bâte mâa t' lumtun ket plak se atê vetê qi kishte gjith ato t' mira, por n' uzdajë se do t' a numrote per t' dytin mas tii:

— E po mas atii, i tha, kê kee paa?

— Mas atii, i'u pergjegj Soloni, kam paa

dy vllazen shum t' fortë e trima t' cillët kishin nji nanë qi e doshin fort. Nji ditë qi ishte e kremte e madhe gjith kush e percillte t' amen e vet me qerre n' vênd t' falunave. Ktyne dy vllazenve nuk u erdhne qeet me kohë te ara edhé atâ hine vetë nên zgiellë t' qerres edhé e ngelune t' amen e vet e e çuene ku shkoshin gjitha nanat.

Atie gjith burrat i levduene kto dy vllazen edhé u habitne per fuqiin e tyne edhe t' gjitha gratë u mlodhne p[illegible] rrëth s' âmes tyne e i thoshin: «Lumtâ ti moj Zojë qi kee kta dy dielm kaq trima e t'fortë e qi t'duen e t' nderoinë kaq!» Atëherë e âma çoi duert e i' u lut Perendiis qi t' u apin t' bive gjith t' mirat per mii ket dhee: por kuur i diqne t' dy bit at ças e mira per mii gjith t' mira mii ket dhee âsht deka me nderë. Gjytetarët i nderuem aq shum saa i bâne edhé ftyrimet e tyne e i vûene nder vênde ku faleshin e u met emni i paa dekun per jetë t' jetës.

Krisua nuk muit me durue mâa pertei por tha:

— E po mue me gjith ket gjâ e kto begatii nuk me xen as faret per t' lumtun?=

— Ieta e nierit, i tha Soloni, âsht shtatëdhete viet a mâa teper a mâa pak.

Ksajë je.ë ç' do orë e ç' do ditë s'i gjanë njêna ti ters; nji nieri qi e shef sot t'lumtun n'e nesre mund t' bâhet mâa i mieri i t'gjith botës; edhe lumtimi nuk bâhet vetem me pasunii pse shum t' pasun jânë aq t' mierë saa u kan smirë t' vorfenve. Prandei para se t' shof fundin e jetës s' ate s' mund t' tham se jee i lumtun.

Toskrisht

Soloni edhe Krisua

Soloni ish një i-urtë në Greqi të-qëmoçme.

Një herë, tëk shëtiste nëpër Asit të-Vogël, ra udha në Sarde, një qytet të-vietër,

tek mbretronte Krisua i qasur shumë me gjë të-tepër.

Krisua e thiri t' urtin e Greqis edhé i tregoj gjith begatit' e ti që kishte, pastaj i tha: » Kë ke parë më të lumtur mi dhetë? »

Këtë pyetje ja bëri duke pasur shpresë t' i thotë se s' ka mi lumtur se ti që ke gjithë këto begati; po i urti u mëndua pak edhe i tha:

— Më të-lumtur se gjithë kam para një plak që rojti shum kohë duke u mbajtur me shëndet e me dor'e këmbë, bëri shum fëmijë të-tërë të-prokopsur i martoj të-gjithë, pa edhé niprit' e stërniprit, sa rojti s' hoqi nonjë të-keqe e nonjë hidhërim, edhé kur vdiq i la të-tërë pas.

Krisua u çudit edhé u zëmërua kur pa që Soloni bënte më të-lumtur këtë plak se etë vetë, që kish gjith' ato të-mira; dhe duke patur shpresë te nëmërohet' i-dyti pas ati:

— E po pas ati, i tha, kë ke parë ?

— Pas ati ju përgjeq Soloni kam parë dy vllezër shumë të-fortë e trima, të-cilët kishin një mëmë q' e donin fort. Një ditë q' ish një e-krëmte e-madhe kush-do shpinte t' ëmën me qere në vëndin të të-falurit ; këtyre të-dy vllezërve s' u erdh dot qetë me kohë nga ara, edhé atâ hynë vetë nënë zgjedhëzët të qeres edhé e hoqnë t' ëmën' e-tyre, e e shpune tek vinin gjith mëmat. Atje gjith burat i lëvduan këta të-dy vllezër, edhé u çudinë nga fuqi e-tyre ; edhé gjith gratë u mbluadhë rotull s' ëmës' së tyre, e i thoshin : " Si lumja ti, moj zonjë që ke këta dy djem kaq trima e të-fortë e që të duan' e të nderojnë kaqë ! " Atë-her e em' e tyre ngriti duart' e lu lut Perëndisë t' u apë të bive ç' ka më të-mirë mi dhet : po kur i vdiqne të dy të bitë atë çast, se së m' e mir'e gjithë gjerravet mi dhetë eshte vdekia me nder. Qytetarët i nderuan shumë, sa u bën edhé statuet e-tyre e i vunë në vëndit tek faleshin ;

e u mbet emëri i-pavdekur për jetë.

Krisua më s' duroj dot, dhe i thirri:

—E po mua, me gjith ketë gjë e këto bagati, nukë më ze fare për të lumtur?

— Jet' e njeriut, i tha Soloni, është shtatë-dhetë vjet a më tepër' a më pakë; kësaj jetë ç' do or' e ç' do ditë s' i ngjan njera tjetrës; një njeri q' e sheh sot të-lumtur neser munt te bënet m' i-mier' i gjithë botës; edhe të-lumturit s' bëhet vetëm me pasie, se shum të-pasur janë aqë të-mjerë sa u kanë zili te varfervet. P' anqaj, pa parë fundin' e jetës sate, s' munt të them se je i-lumtur.

Shqypnija

Shqypnija âsht ku un kam lee. Shqypnija âsht vëndi i t' parve mii e prandej un thirrem Shqyptaar.

Shqypnija âsht e bukur e e kândshme. Kaa male t' nalta t' mlueme me bo ë t' gjith hershme; fushore e lugaja ku kangët e barive perkthenë shum heresh kangët e trim-

nive t' burrave t' perméndun t' dheut t' êm ; fusha t' gjâna e t' bugatshme ku miedha pertrîhet e shumohet tui dhanë shûiten komtarve mii.

I bekue kioftë êmni i dheut t' êm qi âsht aq i bukur. Un do t' a due ket dhee per mii gjith shka tieter e do t' rritem per të.

Un do t' due t' gjith vllaznit e mii qi jânë birt e ktii dheut pse t' gjith kena nji gjak e nji vllaznii.

Un do t' rritem me nji méndim t' vetem me u baa gjith herë ndera e dheut t' êm, ndera e Shqypniis.

Rrnoftë e kioftë Shqypnija !

Toskrisht

Shqipëria.

Shqipëria është dheu ku unë kam lerë. Shqipëria është vëndi i të parvet të mii, prandaj unë quhem Shqipëtar.

Shqipëria është e bukur e e kandëshme. Ka male të larta të mbuluara me bora të

vjetra; fushore e lugaja ku këngët e barinve përsëritin këngët e trimërivet të burravet të përmëndur të dheut t' im; fusha të gjera e të begatshime ku të mbjellat rriten e shumohen duke dhënë ushqimin atdhetarve të mi.

I bekuar qoftë emri i dheut t' im që është kaqë i bukur. Unë do t' a dua këtë dhé me teprë se ç' do tjetrë e do të rritem për të.

Unë do të dua të gjithë vllezrit t' im që janë të bijt e këti dheu se të gjithë jemi Shqiptarë, të gjithë kemi një gjak e një vllazëri.

Unë do të rritem me një mendim të vetëm të nderohet për herë dheu im, të nderohet Shqipëria.

Rroft e qoftë Shqipëria!

BKSH

LETER

Fmija prindës

T' dashtunit prindêt e mîi.

Me shum gzim t' zêmers ême, sot per mâa t' paren herë po i' u shkruej leter per me i' u diftue se m' ket msoitore, ku patët mirstin me m' çue, gjindem shndosh e mirë, me shndet e edhe gzueshem.

Jam tui shkue mirë me shokë t' mîi e t' gjith m' donë e i duc.

Gjyteti kenka i bukur.

Nder kndime, kam uzdajë m' Zotin, kam per t' u rritë per ditë mâa fort, per dobii t' êmc e per gzim t' zêmers s' uej.

U puthi me mallë shum

I dashtuni dialì i iuej

Zefi.

Toskrisht

LETRË

Fëmija Prindervet

Të dashurit prindrit e mi

Me gëzim të math të zëmrës t' ime, sot për të parën herë po i' u shkruaj letrë që

t' u dëftonj se në këtë msonjëtore që patë mirësin të më dërgonit, gjëndem shëndosh e mirë nga shëndenti e edhe jam i gëzuar.

Me shokët e mi shkoj mirë, e të gjithë më duan e i dua. Qyteti qënka i bukur.

Në mësimet kam shpresë më Zotin se kam për të përparuar për dite më shumë për të mirën t' ime e për gëzimin e zëmrës suaj.

U puthë me mall shumë
I dashu[illegible] djali i juaj
Lefi.

LETER

Prindët, fmiis vet

Djali i jonë i dashtuni

E morme letren lande qi n' a i gzoj zëmrat.

Na nuk kerkoimë tieter Zotit por qi t' rritesh i urtë e i mirë e i butë e i amel me shokë t' uu.

T' lumët! biri i jonë! bân-durim e mos u lodh pse msimet qi kee per t' mârrë aty

kan per t' vieftë per gjith jeten tande.
T' marrim ngrykë me mallë e tui t' shterngue per zêmer t' puthim faqet.

Prindët t'tuu.

Toskrisht

LETRÈ

Prinderit fmiës vet

Djali i jonë i dashur

E muarmë letrën t'ënde e na gëzoj zëmrat.

Neve nukë i kërkofmë tjetrë Zotit por që të rritesh i urtë, i mirë, i butë e i hëmbël me shokët e tii.

Të lumtë biri i ynë! Bën durim e mos u loth, se mësimet që ke për të marë aty, kanë për të të vjeftur për gjithë jetën tënde.

Të përqafojmë me mall dhe dukę shtrënguar me gjith zëmrë të puthim faqet.

Prindrit e tù.

LETER

Shoqi-shoqit

Mik i dashtun.

Die deshta me ardhë te tî por kieçë

shum i randuem me dhimë krejet.

Edhè sot nuk gjindem mirë n' shndet, por po ℓ uroj, per shum mot e me gzime, diten e émnit.

Shum shndete.

Cini

Toksrisht

LETRË

Shoku-shokut

Dje desha të vinje ne ty po jeshe shumë i sëmurë se më dhëmpte koka.

Dhe sot s' jam mirë nga shëndeti, por po të uronj ; për shumë vjet e gëzuar ditën e emrit.

Shumë shëndet

Cini

LETER

Shoqia-shoqes

Mihnesha e jeme

Âsht shum kohë qi nuk paçë leter prejè tejet.

Pse kshtu ? A thue kec nisë me harrue

BKSH

dashtniin qi kena pasë ndermiet.

Un t' kam nder mënd gjith herë. Kuur shifena me Lizen t' kena n' gojë gjith herë. Mos m' harro, por t' binë n' mënd per mue e m' skkruej si jec me shndet e si gjindesh. T' mârr ngryhë.

E dashtuna e jote
Çilia

Toskrisht

LETRË

Shoqia-Shoqes

E dashura mikja ime,

Kam shumë kohë që s' kam patur letër prej teje.

Pse kështu? A po ke zënë të harrosh dashurin që kemi pasur bashkë?

Unë të kam ndër mënd gjithënjë. Kur piqemi me Lizën të kemi në gojë gjithënjë.

Mos më harro, po kimë në mëndje e më shkruaj si je nga shëndeti e si gjëndesh.

Të përqafonj
E dashura jote
Çilia

LETER

Miku me mik

Vllau i dashtun e Zotnija i jem F.

T' puthi me mallë shum.

Mora letren tande t' 25 t' mojit edhè u gzova qi jee mirë.

Librin shqyp, qi m'nise, e mora edhe po e kndoj me t' madh dishirë.

Ah ! saa e bukur kenka giuha e jonë ! Kio bukurii u dukëka kuur u shifka e shkrueme. Qysh' prindët t'onë s'janë mëndue të shkrucin giuhen e tyne por kan lânë ket giuhë kaq t'bukur t' pâa shkrueme ?

Por, ne kaa metun deri m'tash e paa shkrueme, kshtu kndej do t' shkruhet e do t' kndohet me gzim t' madh ndeper gjith ânat e Shqypnies se vaik kaa ndonji Shqyptaar qi t' a shofin bukur'n e giuhës t' tii t' shkrueme e mos t' duen t' a msoinë.

T' lutem edhè kshtu kndei t' m' dergoish saa libra shqyp t' këshë se pres me gojë hapët.

T' márr ngryhë vllaznisht edhe i falem e i puthi doren žotnii tyt' et. Vllaznit e mii t' falen e t' puthin doren.

Vllau i yt M....

Toskrisht

LETRË

Letre miku me mik.

Vllaj im i dashur F.

Të puth sýtë me mall shumë.

Mora edhe letrën tënde të së 25 majit edhe u gëzova qe je mirë.

Librën shqipe që më dërgove e mora, edhe pô e këndôj me të-madhe dashuri. Ah! sa e-bùkurë qënka gjuha jonë! Kjo bùkuri udùkërka kur upaka e-shkruarë. Qysh prindrit tanë s' jane menduar të shkruanin gjùhën' e-tyre, e kanë tënë këtë gjuhë kaqë të-bùkurë të-pashkruarë?

Po në ka mbétur gjer më tani e-pashkruar, tani e tutje dotë shkruhet' e dotë këndohet me gas të-madh më të-gjith anët të Shqipëris; se as nonjë Shqipëtàr s' ka, që

të shohë bukurin' e gjuhës së-tì, të-shkruarë, e të mos dojë l'a nësonjë.

Të lutem edhe paskëtàj të më dergoje sa libra shqipe që të shtypen se pres me gojë hapël.

Të përqafoj vllazërisht edhe i falem e i puth dòrën Atìt l' uaj. T' im vllezër të fàlen' e të puthin dòrën.

Yt vlla M.

BKSH

BKSH

AR/3012 KONTROLL 1974-1976

Blêj t'shtypun e qi shiten n'shtyp. :Nikaj

Abetari per msoitore	(40 faq.)	Gr.2.40
Abetari i rii per msoitore	(120 faq.)	» 3.20
Nolfina Historijet t'Moçme	(112 faq.)	» 4.20
Dheshkroje	(190 faq.)	» 7.20
Lahuta e Malciis *Blê i parë*	(48 faq.)	» 1.20
Lahuta e Malciis *Blê i dytë*	(54 faq.)	» 1.20
Shna Ndou i Padues	(168 faq.)	
Vjlaznii (Melodram)	(100 faq.)	» 2.16
Diftime t'Natyrshme	(260 faq.)	» 9
Tivari i marrun	(131 faq.)	» 3,24
Ulqini i marrun	(135 faq.)	» 4.20
Shkodra e Rrethueme *Blê i parë*	(122 faq.)	» 5.20
Shkodra e Rrethueme *Blê i dytë*	(162 fap.)	» 5.20
T'Ndoilmet e Kishës	(276 faq.)	» 7.20

Blêi qi gjinden m'u shitë n'shtyp. : Nikaj

Fialori shkyp-Italisht	(538 faq.)	Gr. 23 —
Historia e Shqypniis	(414 faq.)	» 23 —
Historia e Turkiis	(105 faq.)	» 5. 30
Bleta nder lule t'Parizit	Blêe t'lut.	» 3. —
Bleta e ree	»	» 3. —
Pika voeset	(62 faq.)	» 1. 32
Anzat e parnazit	(68 faq.)	» 1. 20
Zân'i Atdheut	(94 faq.)	» 5.
Kengat Gqipe	(64 faq.)	» 3

V 1989

BKSH